14/01/2022

ΕΛΛΑΔΑ: Τους Ορθόδοξους ναούς αφορά το 92,57% των περιστατικών εις βάρος χώρων θρησκευτικής σημασίας για το 2020 – Αναλυτικά στοιχεία

/ Επικαιρότητα

Βανδαλισμοί, κλοπές και βεβηλώσεις είναι λίγα μόνο από τα περιστατικά τα οποία καταγράφηκαν – Η απάντηση της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων σε αυτούς που βεβηλώνουν τη μνήμη του μικρασιατικού και ποντιακού Ελληνισμού

Στη δημοσιοποίηση των περιστατικών εις βάρος χώρων θρησκευτικής λατρείας για το έτος 2020 έδωσε το Τμήμα Θρησκευτικών Ελευθεριών και Διαθρησκευτικών Σχέσεων της Διεύθυνσης Θρησκευτικής Εκπαίδευσης και Διαθρησκευτικών Σχέσεων της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Σε σχέση με το 2019 παρατηρήθηκε μείωση των περιστατικών για το 2020. Συγκεκριμένα, το 2019 είχαν καταγραφεί 524 περιστατικά, **ενώ το 2020 404.** Βανδαλισμοί, διαρρήξεις, κλοπές, ιεροσυλίες, νεκροσυλίες, ληστείες, τοποθετήσεις εκρηκτικών μηχανισμών και λοιπές βεβηλώσεις αναφέρονται στην έκθεση. Από

αυτά το 25% των περιστατικών εξιχνιάσθηκαν, ενώ το 75% παρέμεινε αγνώστων δραστών.

Τους Ορθόδοξους ναούς αφορά η συντριπτική πλειοψηφία

Η συντριπτική πλειοψηφία των περιστατικών αφορά την Ορθόδοξη Εκκλησία καθώς καταγράφηκαν συνολικά 374 περιστατικά, δηλαδή το **92,57%.** ενώ στο σύνολο των περιστατικών ανά περιφέρεια τα περισσότερα συνέβησαν στην Κεντρική Μακεδονία (63) και στο Νότιο Αιγαίο (Ρόδος, 55) και τα λιγότερα ήταν στη Δυτική Μακεδονία (6) και στο Άγιο Όρος (1).

Τα περιστατικά που παρουσιάζονται είναι μόνο όσα γνωστοποιήθηκαν στην αρμόδια Υπηρεσία στο πλαίσιο του Δικτύου καταγραφής και ως εκ τούτου, σε καμία περίπτωση, δεν αποτελούν εξαντλητική καταγραφή του συνόλου των συμβάντων που έλαβαν χώρα σε βάρος θρησκευτικών χώρων της Ορθόδοξης Εκκλησίας κατά το έτος 2020.

Α/Α	50.
Τοποθεσία	Ι. Παρεκκλήσιο Αγίας Αικατερίνης, Μόρια Λέσβου
Ημερομηνία	9 Φεβρουαρίου 2020
Σύντομη περιγραφή	Σχεδόν ολοσχερής καταστροφή
Δράστης/ες	Άγνωστος/οι
Αστυνομικές/δικονομικές ενέργειες	Καταγγελία
Ενδεικτικό φωτογραφικό υλικό (Πηγή: Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος)	

Ενδεικτική καταγραφή περιστατικού

ΔΕΙΤΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ

Άλλα περιστατικά

Επιπλέον των όσων έχουν καταγραφεί, σε γνώση της Υπηρεσίας περιήλθαν και τα ακόλουθα περιστατικά που έλαβαν χώρα εντός του 2020:

Ι. Μητρόπολη Μαντινείας και Κυνουρίας:

Θραύσεις υαλοπινάκων και αναγραφή διαφόρων συνθημάτων (graffiti) σε Ι. Ναούς της Ι. Μητροπόλεως.

Ι. Μητρόπολη Μυτιλήνης, Ερεσσού και Πλωμαρίου

Ο ιερέας του Ι. Ναού Αγίου Νικολάου Μόριας υπέβαλε έγκληση κατά άγνωστων δραστών, οι οποίοι κατά το χρονικό διάστημα από τον Νοέμβριο του 2019 έως τον Μάιο του 2020 με πρόδηλο ρατσιστικό κίνητρο προκάλεσαν φθορές σε Παρεκκλήσια που βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή της Μόριας και υπό την διοικητική εποπτεία του ανωτέρω Ναού. Στις 18-06-2020 ασκήθηκε ποινική δίωξη από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Μυτιλήνης και στις 24- 09-2020 τέθηκε στο αρχείο αγνώστων δραστών.

Ι. Μητρόπολη Κώου και Νισύρου:

Βεβηλώσεις αρχαιολογικών χώρων παλαιοχριστιανικών Βασιλικών στην πόλη και στα χωριά της Κω.

Ιερά Αρχιεπισκοπή Κρήτης:

Ι. Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου «Παναγίτσα» Ηρακλείου: καθ΄όλο το έτος 2020 την περίοδο εκτός καραντίνας (με εξαίρεση τις βραδιές που βρέχει ή κάνει πολύ κρύο), άγνωστα νεαρά
άτομα, Έλληνες και αλλοδαποί, τουλάχιστον 5 σε κάθε περίπτωση:

1) Ρυπαίνουν εσκεμμένα και σε υπερβολικό βαθμό αυλές, εισόδους, βεράντες και τοίχους.

2) Προξενούν θραύσεις τζαμιών, σημαντικές φθορές στα μάρμαρα των σκαλοπατιών, στις εξωτερικές κουπαστές, σχεδιάζουν γκράφιτι με ανεξίτηλα σπρέι σε πόρτες και τοίχους.

Από την Ι. Αρχιεπισκοπή πραγματοποιήθηκαν οι εξής ενέργειες:

1) Τηλεφωνική επικοινωνία με τις Αστυνομικές Αρχές, ώστε να γίνονται έλεγχοι και συστάσεις.

2) Κατά τα προηγούμενα έτη είχε ενημερωθεί η 4η Δημοτική Κοινότητα Ηρακλείου,

το Δημοτικό Συμβούλιο Ηρακλείου και ο Αστυνομικός Διευθυντής, ο οποίος υποσχέθηκε τακτικότερη αστυνόμευση του χώρου, κυρίως κατά τις νυκτερινές ώρες, δεδομένου ότι στις βεράντες του Ναού προξενούνται οι προαναφερθείσες φθορές και γίνονται ηθικά επιλήψιμες πράξεις.

3) Παρουσίαση του θέματος σε τοπικό τηλεοπτικό σταθμό, με λήψεις από τον χώρο. Καλλονή Τροιζηνίας (Περιφερειακή Ενότητα Νήσων) Καθ'όλο το 2020 σημειώθηκαν κλοπές μικρών χρηματικών ποσών από αγνώστους σε Εξωκλήσια του Ι. ενοριακού Ναού Ζωοδόχου Πηγής.

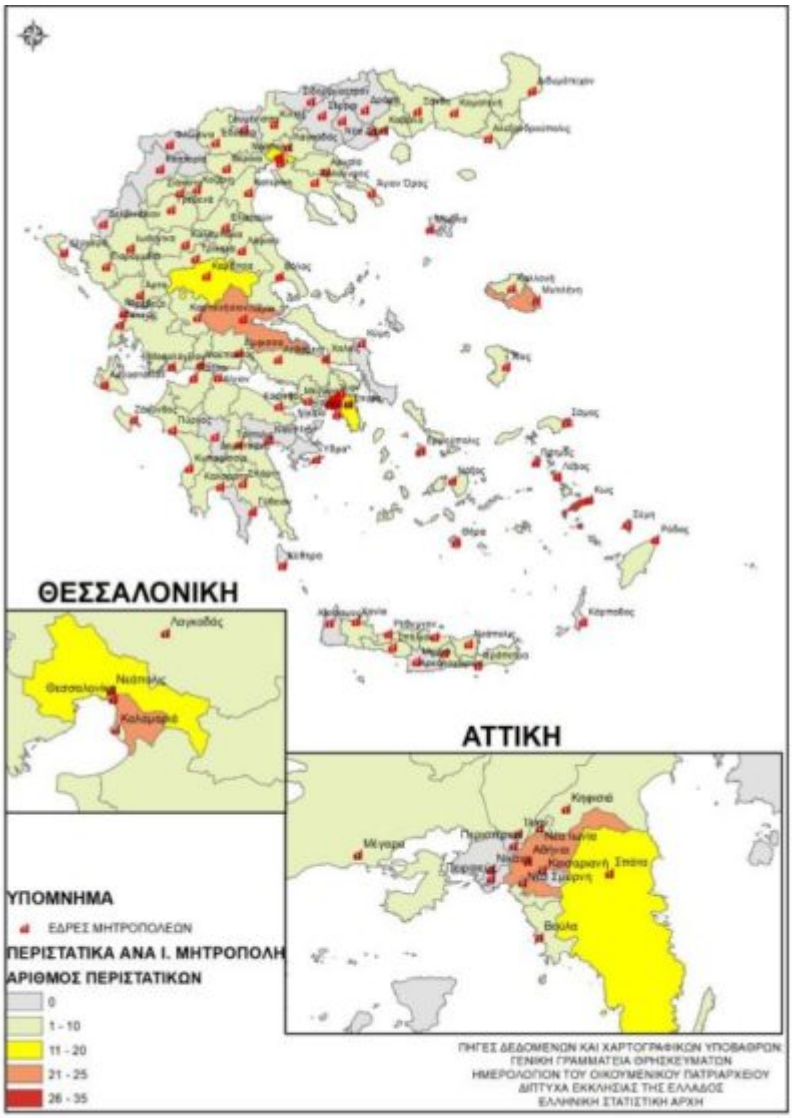

Σχήμα 3: Περιστατικά έτους 2020 ανά Ιερά Μητρόπολη

Η βεβήλωση της προτομής του Αγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης

Στις 30 Ιανουαρίου 2020 βανδαλίσθηκε η προτομή του Εθνοϊερομάρτυρα Αγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης, η οποία βρίσκεται στον προαύλειο χώρο του Ι. Ναού Αγίου Θεράποντα Μυτιλήνης στη Λέσβο. Συγκεκριμένα, άγνωστοι ανέγραψαν με κόκκινο

χρώμα τη φράση: «ΟΥΤΕ ΤΖΙΧΑΝΤ, ΟΥΤΕ ΤΑΛΙΜΠΑΝ, ΣΤΟ ΔΙΑΟΛΟ ΝΑ ΠΑΝΕ ΚΑΙ ΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΤΑΛΙΜΠΑΝ», καθώς και το σύμβολο της αναρχίας. Δυστυχώς δεν πρόκειται για μεμονωμένο περιστατικό καθότι, σύμφωνα με την Ι. Μητρόπολη Μυτιλήνης, συχνά βεβηλώνονται οι προτομές ή σχίζονται οι σημαίες στον αύλειο χώρο του Ναού, συνήθως μετά από διαμαρτυρίες ομάδων αναρχικών.

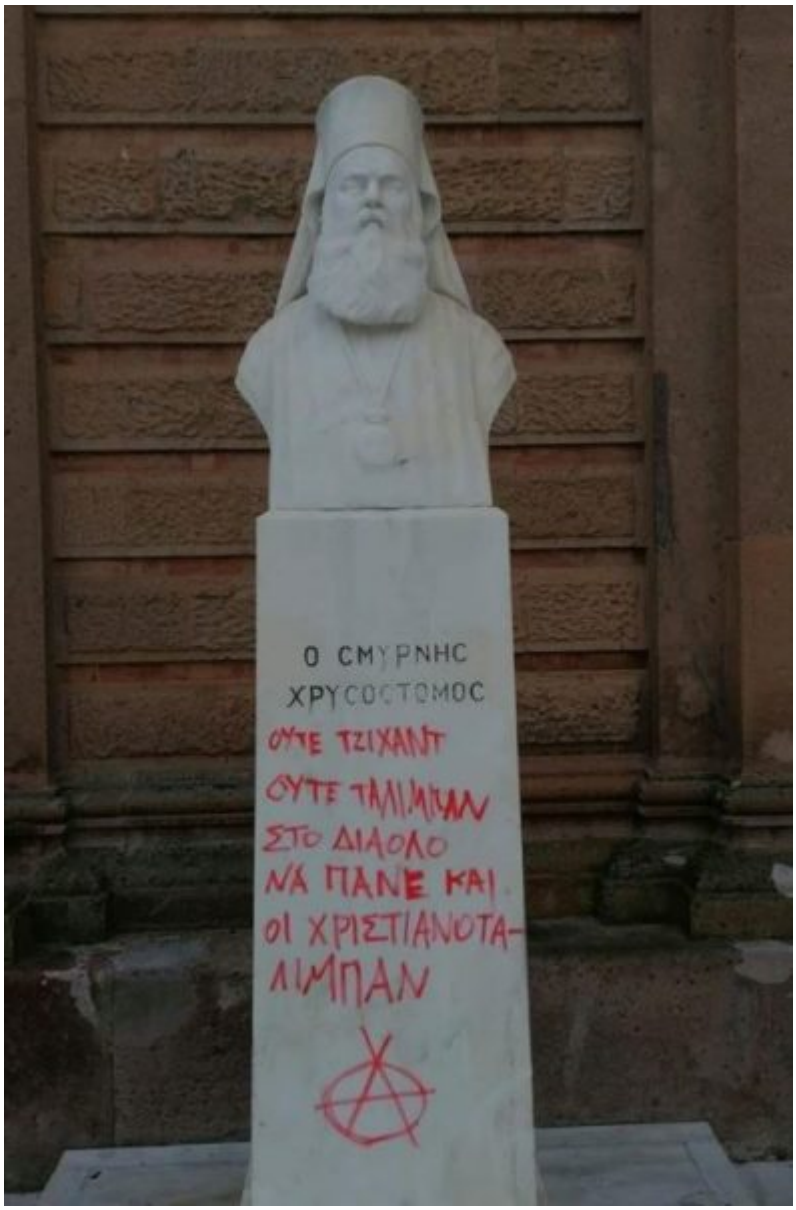

Προκειμένου ωστόσο να γίνει κατανοητό το μέγεθος της βεβήλωσης και της προσβολής προς τον μικρασιατικό και τον ποντιακό ελληνισμό, ο οποίος υπέστη γενοκτονία κατά την περίοδο 1914—1923, η Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων παραθέτει στην έκθεση ορισμένα βιογραφικά στοιχεία καθώς και την περιγραφή του μαρτυρικού τέλους του Μητροπολίτη Σμύρνης Χρυσοστόμου.

Αναλυτικά αναφέρει:

Ο Χρυσόστομος (Καλαφάτης) γεννήθηκε στην Τριγλία Προποντίδας το 1867 και σπούδασε στη Θεολογική Σχολή Χάλκης. Από το 1902 έως το 1910 διετέλεσε

Μητροπολίτης Δράμας. Αγωνίστηκε για την ενδυνάμωση του εθνικού φρονήματος των Ελλήνων και την αντιμετώπιση των επιθέσεων εναντίον του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην περιοχή, γεγονός που ενόχλησε την Υψηλή Πύλη, η οποία πέτυχε την ανάκλησή του δύο φορές από την εν λόγω Μητρόπολη, μέχρι τη μετάθεσή του στη Μητρόπολη Σμύρνης (11-3-1910).

Ως Μητροπολίτης Σμύρνης συνέχισε την προσπάθειά του για τη διαφύλαξη του Γένους, γεγονός που θορύβησε τις τουρκικές αρχές, οι οποίες κατάφεραν να τον απομακρύνουν και από αυτή τη Μητρόπολη από το 1914 μέχρι το 1918.

Κατά την περίοδο της ελληνικής διοίκησης της Σμύρνης (1919-1922) λειτουργούσε ως ο αναμφισβήτητος εθνάρχης του μικρασιατικού ελληνισμού και ως ο εμπνευσμένος ηγέτης της «Μικρασιατικής Άμυνας» για τη δημιουργία αυτόνομου κράτους σε περίπτωση αποχώρησης του ελληνικού στρατού. Μετά την κατάρρευση του μικρασιατικού μετώπου (Αύγουστος 1922) και την εισβολή των Τούρκων στη Σμύρνη, αρνήθηκε να εγκαταλείψει το ποίμνιό του, παρά την πίεση των προξένων της Αγγλίας και της Γαλλίας. Στις επίμονες εκκλήσεις για αποχώρηση προκειμένου να σωθεί απαντούσε: «Παράδοσις του ελληνικού κλήρου, αλλά και καθήκον του καλού ποιμένος, είναι να παραμείνει με το ποίμνιόν του».

Το Σάββατο 27 Αυγούστου 1922 ο Μητροπολίτης Σμύρνης Χρυσόστομος τέλεσε την τελευταία του Θεία Λειτουργία στον κατάμεστο Μητροπολιτικό Ι. Ναό της Αγίας Φωτεινής, ενώ το απόγευμα της ίδιας ημέρας συνελήφθη και οδηγήθηκε στον Τούρκο Φρούραρχο της πόλης Νουρεντίν πασά. Ο τελευταίος αφού τον ράπισε τον παρέδοσε στον εξαγριωμένο τουρκικό όχλο έξω από το Διοικητήριο, ο οποίος τον έσυρε στους δρόμους της Σμύρνης τη νύκτα του Σαββάτου προς Κυριακή κατακρεουργώντας τον.

Παραθέτουμε, σχετικά, τη συγκλονιστική περιγραφή του μαρτυρίου και της θανατώσεως του Χρυσοστόμου, μέσα από τη μαρτυρία του ακαδημαϊκού Γεωργίου Μυλωνά σε ομιλία του στην Ακαδημία Αθηνών, στις 14-12-1982, για τα 60 χρόνια από τη Μικρασιατική καταστροφή:

«Θα μου επιτρέψετε να τελειώσω την ομιλία μου με μία προσωπική μαρτυρία, που για πρώτη φορά εξομολογούμαι. Κατά τις τελευταίες ημέρες του Σεπτεμβρίου 1922 μια ομάδα φοιτητών του International College της Σμύρνης και εγώ βρεθήκαμε φυλακισμένοι σε απαίσιο υπόγειο, σ' ένα από τα μπουντρούμια του Διοικητηρίου της Σμύρνης. Σ' αυτό ήταν ασφυκτικά στριμωγμένοι Έλληνες Χριστιανοί αιχμάλωτοι, μάλλον άνθρωποι προωρισμένοι για θάνατο. Τις βραδυνές ώρες φύλακες μ' επικεφαλής Τουρκοκρήτα παρελάμβανον θύματα που ετυφεκίζοντο. Στις 5 το απόγευμα της τελευταίας ημέρας του θλιβερού Σεπτεμβρίου, ο Τουρκοκρής εκείνος με διέταξε να τον ακολουθήσω στην αυλή. Είσαι δάσκαλος, με ρωτά. "Αυτήν την τιμή είχα" του απαντώ. "Και οι άλλοι που

ήσαν μαζί σου είναι φοιτητές;" -"Ναί", του λέγω. "Γρήγορα μάζεψέ τους και φέρε τους εδώ". – "Ελάτε μαζί μου έξω", λέγω στους συντρόφους μου. "Φαίνεται ότι ήρθε η ώρα μας. Εμπρός με θάρρος". Ποια ήταν η έκπληξή μας όταν ακούσαμε τον Τουρκο-Κρητικό να λέει: "Δεν θα σας σκοτώσω, θα σας σώσω. Απόψε θα θανατωθούν όλοι όσοι είναι στο μπουντρούμι, γιατί έφεραν και άλλους που δεν έχουμε χώρο να τους στοιβάξουμε. Θα σας σώσω σήμερα, γιατί ελπίζω αυτό να με βοηθήσει νά λησμονήσω μια τρομερή σκηνή που αντίκρυσαν τα μάτια μου, σκηνή στην οποία έλαβα μέρος". Και συνέχισε "Παρακολούθησα το χάλασμα του Δεσπότη σας. Ήμουν μ' εκείνους που τον τύφλωσαν, που του 'βγάζαν τα μάτια και αιμόφυρτο, τον έσυραν από τα γένεια και τα
μαλλιά στα σοκάκια του Τουρκομαχαλά, τον ξυλοκοπούσαν, τον έβριζαν και τον πετσόκοβαν. Βαθειά εντύπωση μου έκανε και αξέχαστος παραμένει η στάση του. Στα μαρτύρια που τον υπέβαλαν δεν απήντα με φωνές, με παρακλήσεις, με κατάρες.

Το πρόσωπό του το κατάχλωμο, το σκεπασμένο με το αίμα των ματιών του, το πρόσωπό του είχε εστραμμένο προς τον Ουρανό και διαρκώς κάτι ψιθύριζε που δεν ηκούετο πέρα από την περιοχή του. Ξέρεις εσύ, δάσκαλε, τι έλεγε;" – "Ναι ξέρω" του απήντησα. "Έλεγε: Πάτερ Άγιε, άφες αυτοίς, ου γάρ οίδασι τί ποιούσι". – "Δεν σε καταλαβαίνω, δάσκαλε, μα δεν πειράζει. Από καιρού σε καιρό, όταν μπορούσε, ύψωνε κάπως το δεξί του χέρι και ευλογούσε τους διώκτες του. Κάποιος πατριώτης μου αναγνωρίζει την χειρονομία της ευλογίας, μανιάζει, μανιάζει και με το τρομερό μαχαίρι του κόβει και τα δυο χέρια του Δεσπότη. Εκείνος σωριάστηκε στη ματωμένη γη με στεναγμό που φαινόταν ότι ήταν μάλλον στεναγμός ανακουφίσεως παρά πόνου. Τόσο τον λυπήθηκα τότε που με δύο σφαίρες στο κεφάλι τον αποτελείωσα. Αυτή είναι η ιστορία μου. Τώρα που σας την είπα ελπίζω πως θα ησυχάσω. Γι' αυτό σας χάρισα τη ζωή". "Και πού τον έθαψαν;" Ρώτησα με αγωνία. "Κανείς δεν ξέρει πού έρριξαν το κομματιασμένο του κορμί"». Τον μαρτυρικό θάνατο του Ιεράρχη σχολίασε τόσο ο ελληνικός όσο και ο διεθνής τύπος της εποχής.

Ο εθνοϊερομάρτυρας Χρυσόστομος Σμύρνης κατετάγη στο αγιολόγιο της Ορθόδοξης Εκκλησίας και η μνήμη του εορτάζεται την Κυριακή προ της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού (14 Σεπτεμβρίου), μαζί με τους εθνομάρτυρες Μητροπολίτες Αμβρόσιο Μοσχονησίων, Γρηγόριο Κυδωνιών, Προκόπιο Ικονίου, Ευθύμιο Ζήλων και τους λοιπούς Κληρικούς και Λαϊκούς που θανατώθηκαν μαρτυρικά κατά τη Μικρασιατική Καταστροφή.

Μετά το τραγικό τέλος του εθνοϊερομάρτυρα Χρυσοστόμου η Μητρόπολη Σμύρνης παρέμεινε σε καθεστώς χηρείας επί 94 έτη, μέχρι την ενθρόνιση του νυν Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σμύρνης κ. Βαρθολομαίου (Σαμαρά), το 2016.

Το 2000 κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης» η τρίτομη έκδοση «Το Αρχείον του Εθνομάρτυρος Σμύρνης Χρυσοστόμου».